

Het Reet

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

VADERLAND.

GODSDIENST.

VRYHEID.

ABONNEMENT PRYS

Voor de Stad 5 fr. per jaer.
 3 fr. per 6 maanden.
 1.75 fr. per trimester.
 Voor Buiten 6 fr. per jaer.
 3.50 per 6 maanden.
 2 fr. per trimester.

PRYS DER INSERTIE.

15 centiem den drukregel.
 40 centiem de reklamen.
 Alle toezending van brieven, geld, moet ons vrachtvry geworden.

Wekelyks verschynende Woensdag en Zaterdag, by den Opsteller-Uitgever, HUB. DE COCK-CRETEN, te St-Truiden.

Het is om te lagchen!

Wy kunnen ons niet wederhouden van te glimlachen wanneer wy onze wettenslikters ernstiglyk bezig zien met het inrigten van spaerkassen, bestemd om het overschietende geld onzer werklieden te ontvangen, na dat zy, van hunnen geringen dagloon, het voedsel, de woon, de kleefting en het schooisel huns huisgezins betaeld hebben. Ons dunkt, zonder beters te weten, dat eenige buitengewoone nyverheden uitgezonderd die groote dagloonen aen de werklieden verschaffen, de negentiende gedeelte onzer arbeiders zich zeer gelukkig achten, indien zy tot St-Sylvester kunnen geraken, welligt hoopt men, met spaerkassen in te rigten, die byzonderlyk voor de werkende klassen zullen bestemd zyn, zoo verre te komen van hun te doen vergeten den hoogen prys der eetwaren, der wooningen en den verpligtigen stilstand des werks, die, gelyk orkanen, van den overkant der Atlantische zee gevormd, in den Westen komen brengen de verdelging, de ellende en de smarten.

Wy gelooven dat de openbare werken aen het orde van den dag zyn, en die de kamer zal stemmen, zoo wy hopen, vooral zich te ontbinden, om aen het land te bewyzen dat hare zitting niet gansch vruchteloos is geweest, wy gelooven, zeggen wy, dat de spoedige uitvoering dier werken veel nuttiger zal zyn aen onze daglooners dan die spaerkassen, die slechts voordeel toebrengen aen de bemiddelde borgery, aen de oude gierige en haetzuchtige jongmans, aen de dienstmaegden en knechten die eene afgezonderde cyferkunst bezitten om de rekeningen hunner meesters te maken. De werkmans, met vrouw en kinderen gelast, gaet meestyds tot den berg van bermherigheid eerder dan naer de spaerkas. De ongetrouwde arbeider, wel gedachtig, wroeter, lid eener maetschappij van matigheid, kan alleen ernige stuivers storten in den spaerpot welken de Staet komt te vormen, en waervan hy den sleutel zal houden, voor redens door hem maer al te welgekend. Wy denken, wy, dat de inrigters eener maetschappij, gelast met aen den werkmans te verkoopen, aen den inkoopprys, houillis, holer, azyn, aerdappelen, speceryen, enz., in een woord alle die waren die hy dubbel moet betalen by die afrekkers die hem bestelen op hoedanigheid en hoeveelheid. veel dringender en wezenlyker diensten zouden

bewyzen aen onze arbeiders dan de opstelling van twintig spaerkassen, die hun altyd als eene bittere spottery toeschryven.

Onlusten in het Walenkwardier.

De tydingen uit het Walenkwardier krygen een zoo ernstig karakter, vooral in den toestand waerin heel Belgie verkeert, dat wy er de aandacht ten sterkste op inroepen. Vlaenderen lydt door den krisis van Amerika; de fabrieken worden meer en meer gesloten; de werkmans lydt gebrek en leeft grootendeels van de liefdadigheid; in het Walenkwardier neemt de armoede ieder dag toe en de hooger dryft de ongelukkigen tot baldadigheid.

De handelszaken gaen slecht hier zoowel als op een ander; er is veel misnoegen, om vershillende redens, tusschen de bevolking; en men staet stom als men te Brussel op alle toonen hoort zingen dat wy in den voorspoed zweemmen, dat wy het gelukkigste landeko van de toereld zyn.

Is het dan niet pynlyk te zien dat, in die moeilijke omstandigheden, onze ministers en de meerheid onzer kamer zich dikwyls bezig houden met nietigheden, met tegen het klerikaal *«spook»* te vechten, den godsdienst te knevelen, enz. 'T is slechts door de belangen der nyverheid te handhaven dat men een duerzaam orde kan daerstellen.

Volgens berigten uit het zuiden van Belgie, wordt er reeds gebruik gemaekt van die wanordelykheid: op tokets bevinden zich onder ledig-loopende mynwerkers, en de gemoederen worden zoodanig opgewonden, dat men ergere gevolgen vreest dan wel verleden jaer.

De werkstaking duert in al de gemeenten van den Borinage voort, en vooral te Quarregnon, waer de arbeiders de ruiten met steenen verbryzelen. Detachementen der gendarmerie zyn in allerhaest uit Bergen naer de plaets der onlusten gesnel. Sedert eergisteren zyn de troepen van het garnizoen te Bergen, in de kazernen gekonsigneerd en houden zich gereed om te vertrekken.

Door eene blinde wanhoop voortgedreven, vertrappten de werklieden de graenvelden, verwoesten de aerdappelen, en de aenhoudingen hiesen hen nog meer op om dergelyke strafwaardige feiten te begaen. De ongelukkigen zyn meer te beklagen dan te blaameeren, zegt de *Gazette de Mons*, want, zinueloos van ellende en wanhoop, kunnen zy zich geene rekening houden van den nog

smartelykeren toestand, welken zy zich voorbereiden.

Er schuilt iets achter die onlusten. Eenige ellendige vreemdelingen doorloopen de groepen en hiesen de koolmyners tot opstand aen.

NAPOLEON EN GARIBALDI.

Ziehier eenige brokken der redevoering van Garibaldi te Marsalla gehouden. Wy zyn moede van te bidden! De heer van Frankryk lopt ons reeds 14 jaren: zyn 14 jarig politiek gouchaspel zyn wy thans moede. Geene protesten, geene gebeden meer! Of ontzen eigendom of stokslagen, ja stokslagen! Dat niemand u wys make dat wy den tiran van Frankryk dank verschuldigd zyn; het fransche volk is onze broeder, want het zucht als slaef van een despoet en verlangt naer vryheid. Napoleon is een gierige overweldiger. Wy hebben hem ons bloed in den krimoorlog gegeven; wy betaelden hem 60 millioen, dat weet ik, hy heeft gewerkt om zyne familie meer aanzien doen te krygen; hy heeft een kleinen prins gereed voor Rome, een kleinen Monsieur voor Napels en zoo voorts; ik weet het... Hy wilde slaven van u maken. Als vyand van Italie, onderhield hy de rooverijen in de zuidelyke provincien, tot ergernis van Europa: daerdoor hoopte hy de eenheid van 25 millioen Italianen te ontzenuwen. Schandelyke verradery.

Het systeem dat ons gouvernement vandaeg zoo hardnekkig doordryft is de *seku-larisatie*, welke het gevolg zal zyn van het buitenspoorige misbruik van wetsteksten; hetgeen men te Uccle gedaen heeft is niets anders dan de vervalsching der wetten.

Het ministerieel systeem dat wy vandaeg bestyden, is hetgeen ons de vryheid van liefdadigheid ontnomen heeft. Men had een wetsontwerp over de kerkhoven aengekondigd; men heeft er lang op gewacht en men zal nog wachten; toch het ministerie wil op eene slinksche wyze tot zyn doelwit komen en het voorgevallen van Uccle zal een cirkulaire baren die het systeem van den eigendom der kerkhoven zal regelen, en daermee punctum; en de catholicken zullen mogen *Amen* roepen, en de burgemeester zal de St-Pieter van het kerkhof zyn. Maer, ongelukkig! dan raekt men de hart-snaer onzer bevolking! Onze schoone constitutie verbergt eene politieke schynheil-

heid, welke men met het Rome van eertyds, met het Rome der Cesars kan vergelyken; al de vryheden zyn er nog ingeschreven, maer zy worden door Cesar opgeslurpt, en Cesar dat is de Staet.

OOSTERSCHE KWESTIE.

De conferentien van Constantiнопelen bestatigen dat de kabinetten van Parys en Rusland eene zelfde politieke gedragslyn aengenoemen, en een bondgenootschap daergesteld hebben. Het princip dier politiek bestaet gansch waerschyndlyk de belangen der christenen in de plaets te stellen van het regt der Porte; dat princip is reglvaardig, maer eischt veel meer voorzygtigheid dan een ander.

Zou Frankryk niet een der grofste mislagen begaen met de ottomaanse magt in Turkye te kortvleugelen en er de russische herin te rigten? Dat was toch zeker het doelwit niet van den oorlog van den Krim, die zooveel geld en bloed gekost heeft.

Het gedrag van Frankryk te Constantiнопelen, zonder echter Napoleon's politiek te kunnen of willen doorgronden, is een zeker teken dat de *statu quo* te Rome zal gehandhaefd worden: men kan de christenen in het Oosten niet gaen beschermen en terzelfder tyd met Rome afbreken. Het fransch gouvernement is zoodanig overtuigd dat Rome hem groote diensten kan bewyzen, in zekere omstandigheden, dat wel verre van zich van de medehulp van het romeinshof te berooven, het integendeel den goeden wil van kardinael Antonelli inroept.

Dat is nog eene reden by al de andere gevoegd, waerom Napoleon zich tegen allen inval van Garibaldi in Rome moet verzetten.

BELANGRYKE TYDING.

Er zyn onderhandelingen aengeknoopt tusschen Frankryk, Rusland en Engeland voor de erkenning van den zuidelyken bond en van eene bemiddeling tusschen de oorlogsvoerende partyen in Amerika.

Volgens verspreide geruchten wordt het kabinet van Londen verdacht van de voorstellen van Frankryk misbruyk te maken, om met het kabinet van Washington een innig verbond te sluiten, in tegenstrydigheid met de politiek, welke Frankryk ten voordeele der zuidelyke Staten tegen de noordelyke en tegen Mexiko vooruitzet.

Scuilleton van het Reet.

EENE KAROTTE.

MONONKEL KWINTEN.

II.

Hoe Mononkel Kwinten vertrekt en op de statie van Lanaken aenkomt.

Des anderendaegs 's morgens stond Mononkel op den drempel zynrer wooning, den rietstok in de hand en volkomen reiswaerdig.

Wat men toch al voor familie doet! schudt hy met het hoofd; maer, hernam hy met eenen grimlach, Frans verlangt zoo om my te zien; Frans houdt zooveel van zynen Mononkel. Nu zal ik toch ook eens op den yzeren weg varen en Brussel zien. Wat zy toch al uitvinden! een ding dat zoo te peerd gaet! zoo snel als een vogel die vliegt! De wereld zal niet lang meer staen; dat gaet te ver! kwamen nu onze ouders nog eens terug, zy zouden zich niet meer bekennen. Alles is veranderd en vernieuwd: de parapluies worden opgespannen; de schoenen geblinkt; geen vuer meer geketst maer aangewreven met stokjes, en de menschen kleeden zich gelyk de zoffen. Men zegt dat men de mode van verre moet volgen; ik zeg dat men de mode niet moet volgen, en had ik eene vrouw die van die breede en verdoemde rokken droeg, ik sloeg ze armen en beenen over. De vrou-

lien zyn ook niet meer gelyk vroeger: de zottigheid zit er in van als zy de oogen beginnen open te doen. Dat is nog geen vyftien jaer, en dat begint al over de schouders te kyken en voor den spiegel te staen... in onzen tyd gingen zy nog naer den catechismus. Maer nu! ja, catechismus!

Nooit schilder maekte een schooneeren boerenburgemeester af dan onze Mononkel kwinten, zoo a's hy nu in zyne deur stond, haestig te wachten dat Threes zynen reizak zou vervaeldigd hebben en dat de veldwachter, die hem tot op de grenzen van het dorp moest vergezellen, uit bosch en akker zou teruggekomen zyn. De zwarte processijas die slechts tweemaal per jaer. Paesschen en Kermis uit de klerkas kwam, hing hem prachtig om de lenden met hare stiepende lampen byna tot op de henkels af. Een wit pikkeen kamsool besloot zynen breeden boezem, nam nog een gedeelte van zynen daverenden buk in, en liet op de borst eenen tros fyn geploede iobben zwierig uitschieten. Eene gansche bussel stempels en Lorlogiesleutels zwaaide aen den band der korte vloeren broek, wier bladdergeppru de zyden kous met zilveren gesp rond de knie vast wregelden. De zilveren gesp lag eveneens op den pikzwarten schoen te blinken, terwyl een breede drytoot hem den schedel bekleedde, en het bloozend vet gezigt met zynen daverenden kant belommerde. Threes, roept en stampst hy ongeduldig op den drempel der deur,

dat stempels en sleutels van zyn uerwerk klonken, zyt gy nog niet klaar met mynen reizak? Die vrouwliën zyn nooit gereed.

— Ja, ja, kwam de oude suggel met den reizak aengeslept, daer is nu geld en alles in: vele groetenissen aen Frans, drukt zy hem de hand, en blijft toch niet te lang achter.

De veldwachter kwam ondertusschen bygegaen, hangt den reizak in den loop van zyn geweer en volgt zoo Mononkel Kwinten op de huielen, die als een romeinse senateur henen stapt.

Dag Mononkel! riepen de kinders die naer de school gingen; ziet toch eens, Mononkel is vandaeg deftig opgekleeft. Mononkel antwoordde niet. Eemige meidjes, snaterend langs den hooiwagen, riepen eveneens: dag, Mononkel! gaet gy wat wandelen, Mononkel? Mononkel gaet zeker naer de kermis of naer de bruiloft? Mononkel antwoordde nog niet en draeit zich grammoedig tot den veldwachter om: zy zouden my nu al burgemeester heten? Wacht maer, laet my eens van Brussel terug zyn, ik zal dat eens anders iurigen: zy maken misbruyk van myne godheid.

— Dat zegt gy zeer wel, heer burgemeester. Maer hier zyn wy op de grenzen van het dorp, hebt gy my tydens uw afwezen geene bevelen te geven?

— Als zy komen naer my vragen, dan zegt gy maer dat ik niet te huis ben. Draeg zorg dat de honden nu by de heete dagen allen hunne mail-

banden aen hebben. Daer staen 't huis twee koeijen op kalven, Threes zal n wel roepen komen. Daer zyn vandaeg twee geboortens, zeg aen den sekretaris dat hy den burgerlyken stand niet vergete in orde te stellen, anders komen die verdoemde commissairs hunnen neus weer in den register steken. Het zou ook kunnen zyn dat myne beijen zwermen, hond daer het oog op, het zyn allen tweelingen. Zorg voor het straten-werpen, begiet myne flieren, gaet myne contributie betalen, en als er kooplie voor kalver komen, vraag dan vyf-en-dertig gulden voor het rosgeplekkert en vyftig voor het bonde... myne verkens verkoop ik nog niet.

— Zeer wel, gaf de veldwachter hem den reizak over, en Mononkel moedig op de statie van Lanaken af. Wat zal Frans toch by wezen! dacht hy onderwegen. Nu zal ik Brussel toch ook eens zien; altyd by het vuer in den haerd blyven dat beteekent toch ook niets: de mensch is gelyk de vogel die nu en dan eens moet van lucht veranderen en vreemde gezichten zien.

Nauweyls was hy de grenzen van Belgie binnegetreden, of zoo kwam hem een beambte der douanen toetredren.

— Monsieur!

Mononkel zag hem aen en gaf geen antwoord.

De beambte hernam: Monsieur, vous n'avez rien à déclarer?

Mononkel die geen fransch verstond, zag nog-

AMERIKAENSCH KWESTIE.

In den tegenwoordigen toestand van zaken zou eene vreemde tusschenkomst veel meer kwaad dan goed doen.

Indien de neerlaag van het noorderlyke leger voor Richmond geen einde aan den oorlog stelt, dan zal de fransche of engelsche bemiddeling ook niet lukken. De rekrutering van 300,000 man gaat langzaam voort; de oproep van vrywilligers blyft onbeantwoord. De oorlog heeft duidelyk van zyne populariteit in het Noorden verloren.

Eene vreemde tusschenkomst zou weer het vuur kunnen doen uitbarsten door eene vonk, die welhaest zal nitgedoofd zyn. Het Noorden, geene mannen meer vindende zal van zelve den oorlog moeten staken.

Eene Comedie.

Europa wordt nogmaels bedrogen door de gewaende worsteling tusschen Napoleon en Garibaldi. Het is eene van die tusschenposen, welke de aandacht van het *parterre* bezig houden, tot dat het gordyn wordt opgetrokken. De pooging waarvan Garibaldi de eenvoudige demonstratie gedaen heeft, zal den eenen of anderen dag ernstig worden. Dien dag zullen al de troepen, in garnizoen te Rome, naar de grenzen gezonden worden, in een tegenovergesteld kant van dien, langs waar de benden van Garibaldi zich zullen aanbieden; er zal eene volksmanifestatie ontstaan; De troepen zullen naar Rome terugkeeren; doch wat er gedaen? De toer zal gespeeld en de roeimeinsche kwestie zal opgelost zyn.

KULLAGIE.

Sinte-Pieter zei eens tot God den Vader; mag ik u eens iet zeggen?

— Waerom niet? Sinte-Pieter?

— Wel de menschen...

— Ik weet al wat ge zeggen wilt: zyn niet te vreden over my, niet waer?

— Juist, dat is het.

— Zy zeggen dat ik het weer altyd naer myne goesting regel en dat ik my niet veel van hunne prietjes-praetjes aantrek. Weet gy wat, Sinte-Pieter? ik zal er my veertien dagen lang niets meer van aantrekken, en laet u de zorg over van het weer te beschikken en de menschen tevreden te stellen. Gy meent het beter te doen dan ik, niet waer, wy zullen eens zien.

Den eersten maendag dat sinte-Pieter het weer bestuurde, kwam er een boer by hem: sinte-Pieter, wy zyn nu al veertien dagen zonder een druppeltje regen: de landereijen verdorren, de weiden verbranden en de beesten hebben byna geen water meer om te drinken; doe het toch eens duchtig regenen. — En sinte-Pieter deed de zon dadelyk water putten en den wind de wolken heendryven: het regende van 's morgens tot 's avonds. Dat is het nu, riep de boer; sinte-Pieter kent het!

Dynsdag kwam er een burgemeester by sinte-Pieter en zei: doe het vandaeg eens schoon weer worden; het is jaermarkt in onze stad; indien het nog regenen bleef gelyk gisteren, dat ware groote schade voor de burgers. Er

maels den beamtten aen: wat zit my dat hier mochtie te spelen! loop my naer den weerlicht!

— Mynheer, hernaem de beamtten in het vlaemsch, wat hebt gy in uwen reiszak?

— Wat ik in mynen reiszak heb?

— Ja.

— Wel, dat gaat u immers niet aen.

— Dat gaat my zeker aen; ik vraag u nogmaels wat gy in u reiszak hebt?

— Zoo, zoo, dat wordt schoon.

— Zoo, zoo, dat wordt zeker schoon.

De beamtten stak den arm op den reiszak nit om hem van Mononkel's schouder uit den reistok af te nemen. Mononkel laet ensklap den zak op den grond vallen, en trekt my daer den beamtten duchtig af: ik zal u eens leeren de menschen op den weg aenvallen, schooi daer ge zyt!

De beamtten roept dadelyk hi p; twee zynen makkers komen bygesneld, Mononkel springt achteruit, zet zich met den rug tegen den styl van eenen bareel, zwaait met den rietstok: komt maar by als gy derft, ik breek u allen den nek.

Een der douaniers, oude soldaat, trekt spoedig eenen stok uit eene houtmyt, en daer by behendig schermer was, sloeg hy den eersten slag, den stok uit Mononkel's handen.

zyn vele spelen opgerigt, het is festival; de Dames zouden zich gaerne in groot toilette zetten, en onze kiosque moest met doek behangen worden. Sinte-Pieter miek de lucht zoo klaer als een spiegel en zoo blauw als indigo. Dat is het nu, riep de burgemeester, sinte-Pieter kent het.

Woensdag kwamen er twee boeren by sinte-Pieter aen. De eerste zei: het heeft nog niet genoeg geregend; het grootste gedeelte van mynen akker ligt op hoogtens en heeft uitnemend veel vochtigheid vandoen; houdt gy op met regenen, dan mislukt myn oogst. De tweede boer zei: myne landen liggen allen in laagtens; indien het nog een dag regent, dan verdrinken de vruchten. Weet gy wat, zei sinte-Pieter, om u alle beiden te voldoen, 'smorgens zal het regenen en in den namoer helder worden. En het gebeurde ook zoo: 's morgens liepen de dakpannen tot twaelf uren, en om een uer begonnen de velden te dampen van zonneshyn. De eene boer zei: het had nog wel een weinig langer kunnen regenen; de andere, het had ook wel een weinig eerder kunnen ophouden. Daer is niet veel op sinte-Pieter te stoffen.

Donderdag 's morgens was er veel volk op het bureel van sinte-Pieter. De eerste die inkwam, was kortborstig en zei: sinte-Pieter, het is tegenwoordig te warm, ik kan niet met geene hitte weg; doe het een beetje rymen of vriezen; de tweede was een Spanjaerd: wat, vriezen! het is my hier nog te koud; sinte-Pieter, doe de zon maer schynen dat het kraekt. Het moest eens duchtig waeijen, zei een molder der windwolen, het wordt kermis, ik heb al dry weken stil gelegen. Het mag niet waeijen, riep een bouwmeester, de pannen liggen nog niet vast op het dak dat wy hebben opgetrokken. Het moest regenen, zei eene waschvrouw, wy hebben geen drup regenwater meer. Het mag niet regenen, riep een kareelbakker, ik heb nog honderdduizend verschevormde kareelen op den grond liggen, en die gaen my allen verregenen.

Wat nu gedaen? Het moet warm zyn, het moet koud zyn, het moet waeijen, het moet niet waeijen; het moet regenen, het moet niet regenen, Sinte-Pieter riep op God den Vader, omdat hy er niet door kon. Neen, neen, stond God de Vader daer te lagohen dat hy schulde; regelaar het maer: 't is goed gelyk gy 't doet. En het volk schreeuwde naer regen, zonneshyn, wind, kalmte, koude, hitte, dat gy horens aen het hoofd zoudt gekregen hebben. God de Vader kwam ten langen laetste by, wierp den ganschen boel de straet op, en trok in den hoek van het vertrek een schap open, waer een karillon of beijaerd in stond. Zie, sinte-Pieter, zei hy, op de trommel van die karillon staen de deuntjes gesteken van het gansche jaer; en of de menschen preutelen of niet preutelen, myn karillon speelt toch zyne deuntjes, gelyk ze gesteken zyn, en zoo is ook het weer. Als gy naer den klipklap der menschen gaat luisteren, dan is er niet uit te geraken.

— Gy hebt nog gelyk, zei sinte-Pieter.

— Ik wis wel, zei God de Vader, dat ik u zoo eens hebben moest.

De twee anderen schieten toe: kerel, met ons mede naer het bureel.

— Hoe, naer het bureel!

— Wy zullen u dat wel leeren.

— Wiit gy mynen reiszak te ruggeven?

— Ja, ja, sleepten zy hem door tot op het bureel.

Al wat in de statie was, kwam bygelopen: wat is dat? wat is dat?

— Een pastoor die wou fraudeeren; ziet gy den drytoot daer niet?

— Neen, 't is geen pastoor: 't is een boerenheer van 't hollandsch.

— Hy moet zot zyn.

— Dat weet ik niet.

— Eer wy een procesverbael maken, sprak de overste van het bureel, zullen wy den reiszak eens onderzoeken.

— Gy blyft uit mynen reiszak, bulderde Mononkel; is hier dan geene politie in het land, dat zy zoo met klaren dag iemand aendoen?

Daer was echter geene toelpligtige zaak in den reiszak.

— Wat is dat, zei de overste, waerom hebt gy u dan tegen den beamtten verzet?

— Weet gy wel wie ik ben? nam Mononkel

PROVINCIALE RAED.

Wy hebben verleden zaterdag een woord gerept over de zitting van den provincialen raed van 1862. Deze zitting is beweenenswaardig en schandelyk door de onbetamelijke hevigheid met dewelke de sprekers van de liberale party de vryheden der kerk aengevallen zyn, door het gerocht, het gewoel en de onderbrekingen waarmede men de stem heeft trachten te verdooven van hen, die deze vryheden wilden verdedigen. De uitslag is alledroevigst, omdat de liberalen by het gouvernement er op aendringen verscheidene onzer schoonste vryheden te confiskeeren.

Het krachtige woord van M. Wadelaux, notaris van Brée, die den standaard van het catholicisme zoo heldhaftig, zoo onbewimpeld, in volle zitting heeft voorgestaan, die edelmoedige verdediging moeten wy onze innige hulde in name der catholyke party aanbieden. Eer dus aen M. Wadelaux, den waardigen afgezant van het kanton Brée, die met moed en overtuiging, de godsdienstvryheden heeft verdedigd. Met zulke verdedigers is onze zaak niet verloren; met zulke tegenstrevers als MM. Wadelaux, Reynders en graef de Borchgrave, zal het liberalisme toch geknakt worden, en zal het zich niet lang op die kortstondige en eerste overwinning mogen beroemen. De conservatieve party, met die heeren aen haar hoofd, heeft niets te vreezen. De catholieke Limburger, onder zulk edel geleide, zal zynen voorvaderlyken godsdienst aengehecht blyven en zal in de volgende kiezingen, beter ingelicht, mannen kiezen in wier harten de gevoelens van godsdienst en vryheid als ingeboren zyn, mannen zooals MM. Wadelaux, Reynders en Borchgrave.

Regterlyk kronyk

Assisenhof van Brabant. — Zitting van 20 July. — Dubbele moord en diefstal. — Zaek Pluvinet.

Wy hebben in den tyd breedvoerige inlichtingen megedeeld over den dubbelen moord en diefstal, waarvan in april laestleden het gehucht Oplinter, arrondissement Leuven, het tooneel is geweest. Twee vrouwen, tant en nicht, waren des nachts in hare woning met messteken overvallen. Eene harer was vermoord, de andere bezweek aen de gevolgen harer wonden. Er was siechts 4 a 5 fr. koperen geld gestolen, dewyl de dief het overige geld niet had kunnen vinden.

Victor-Adolf Pismier, dienstknecht, oud 22 jaren, geboren te Antwerpen en woonende te Visseken, is onder de beschuldiging van pligtigen voor het assisenhof verscheenen.

De beschuldigde die alles hardnekkig loochent, is een jongeling van tamelyke lengte; niets durt in hem wreedheid aen; zyne houding is vast en kalm.

Op eene gekleurde teekening wordt het afschuwelyke tooneel afgeteekend, dat de kamer der slagtoffers aenbood; toen deze in den nacht der misdaet met messteken in haer bed overvallen werden. Er is ook een bokaal waerin het hoofd van een der slagtoffers in sterk water bewaerd wordt.

Pligtig verklaerd aen den dubbelen moord, den 7 april lt. te Oplinter gepleegd op Barbara en Antoinetta Massar, is de beschuldigde tot de doodstraf verwezen. De haisregting zal op een der openbare plaetsen van Thienen plaets hebben. Pismier heeft dit vonnis koelbloedig aenhoord.

DE KAMER.

De discussie over het wetsontwerp van openbare werken is in de Kamer begaenen.

eene plegtige houding aen: ik ben de burgemeester van Rombroek.

— En wat wil dat zeggen?

— Dat wil zeggen dat gy de menschen in Belgie plaegt.

— Ho! ho! hebt gy dan den staatsbedienden die u aansprak niet gekend?

— Ik ben nooit in België geweest, waarvan zou ik hem kennen?

— Uw naem? begon een schryver het procesverbael.

— En, wat hebt gy dan als gy mynen naem hebt? He daer! riep hy door het venster op een gendarm die voorby gang, kom eens binnen. — De gendarm kwam. — Verlos my hier eens uit de handen van de haenroovers.

— God! burgemeester, zyt gy dat?

— Wel ja! toen ik hier aankwam, wou my een onbekende mynen reiszak afnemen; ik heb my verweerd, en nu komen zy met een procesverbael aengevaren. Het moest in Holland zyn, ik zou ze oplitten.

— Heeren, hernaem de gendarm, ik ken den burgemeester van over ruime jaren: hetgeen hy deed, heeft hy zeker by vergissing gedaen. Burgemeester, wy zullen dat eens anders uitmaken: die

De gemeenteraad en inwooners van Herck-de-stad vragen dat de yzeren weg van Antwerpen naer Hasselt, langs Haelen en Herck-de-stad zou loopen, om zich vandaer op Hasselt te rigten. — Verzonden naer de commissie van petitiën.

De gemeenteraad en inwooners van Schuilen vragen dat men voor de rigting des spoorwegs van Antwerpen naer Hasselt, de linie volge die aen den regter kant genomen is, te beginnen van Diest naer Hasselt. — Zelfde verzending.

1 Augusty. De discussie over het wetsontwerp van openbare werken wordt voortgezet. De ministers van openbare werken en van financiën hebben zonder omwegen verklaerd, dat het gouvernement hoegenaemd geene amendementen aen neemt. Alzoo wordt de discussie onnoodig, vermits al de aanvragen van nuttige werken door het alleenheerschende kabinet reeds te voren werden afgewezen.

Ten slotte heeft M. Carlier een somber tafereel van den toestand in den Borinage opgehangen. Er zyn huisgezinnen van zes personen die moeten bestaan op het dagloon van een kind, hetwelk 1 fr. per dag wint; andere huisgezinnen hebben alle dagen geen brood om hunnen honger te stillen. Duizende armen zouden werk vinden in de afbraek der versterkingswerken van Bergen, en dan had men de onlusten niet te betreuen gehad, die er thans in den Borinage ontstaan zyn.

SENAET.

De petitiën van een groot getal gemeenten waerin voor de sekretarissen de bepaling van een minimum van jaerwedge wordt gevraagd, werden door M. de Pitteurs, ondersteund, en ten slotte naer den minister van binnenlandsche zaken verzonden. M. de Pitteurs zegde dat er in Limburg hier en daer sommige sekretarissen worden gevonden die niet meer krygen dan 25 fr. per jaer; vele anderen trekken van 50 tot 100 fr. en zy die het best betaeld worden, ongeveer 300 fr.

M. Forgeur zou willen dat de gemeenten, in het belang harer vryheid, zeive begonnen met de jaerweden van hare sekretarissen te verhoogen; het zou aen het gouvernement dan vry staen hun het byzondere werk te betalen dat het hun oplegt. Al te veel centralisatie komprometteert de vryheid, en wy moeten ons wachten van altyd eene voorzienigheid in het gouvernement te zoeken.

Stadsnieuws.

Wy willen vandaeg, gelyk sommige bladen, geen stadsnieuws maken. Immers wat valt er in een stadje van twaelf duizend zielen wekelijks voor? Niets. Halte-la! Soms een schandelyke charivari, 's nachts ten half twee voor de deur van den redakteur van het *Regt* gehouden, omdat hy regt, vryheid en godsdienst voorstaet; een charivari, waarvan de leerjongen van het ander stedelyk blad, met nog eenige andere nietswetens der stad aen het hoofd was, en waarvan kort regt zal gespeeld worden; lezers, dat is alles.

Maer wy zullen u iets ernstiger, dan die straetnieuwsjes opdisschen. De *Observateur* zegt dat de provinciale raed van Limburg, door eene speciale commissie eene medaille heeft doen overhandigen aen M. Jaminé, deszelfs president, tot gedachtenis van den toest welke hy, op het banket van 21 July 1860, aen den koning gedragen heeft. Dat is niet waer. Zeven-en-twintig leden, waaronder men alle ultra-liberalen, Theuwens en Cie, telde, hebben zich onthouden. Hadden zy M. Jaminé kunnen van kant krygen, hy zou zelfs nooit in den provincialen raed meer gezeteld hebben. Dus wie is vaderlandslievend, de catholieken of de liberalen?

Vandaeg heeft de plegtigheid van *Portiuncula* plaets gehad. Eene buitengewoone menigte heeft dit godsdienstig feest bygewoond. Gansch den dag door is de kerk der manderbroeders opgepropt geweest met volk. De mis van M. F. Aerts is met kunst uitgevoerd geworden door de Societie van St-Cecilia. Na de mis heeft de processie haren gewoonen omgang gedaen. De harmony heeft er onder keurige marschen uitgevoerd.

heeren hebben dorst, gy hebt dorst, ik zou ook wel een gasje lusten; daer is toch niets zoo schoon als de vriendschap!

— Dat kan my niet schillen, antwoordt Mononkel.

De beamtten, ziende met wien zy te doen hadden, lieten zich ook gezeggen. Zy trokken den Cafe van de statie binnen; het was nog wel anderhalf uur te vroeg voor de aankomst van den konvooi. Zy lepelden zoo dapper dat Mononkel Kwinthen begon een stuk jin zynen kraeg te krygen en kluchtig te worden. Ik heb nog tyd? vroeg hy aen zyne makkers.

— Oh, nog tyd genoeg! klonken zy tegen hem en dronken zy op zyne gezondheid.

Maer op eens gaet het sluitje van den konvooi. Gendarm en beamtten springen ylings op om op hunnen post te zyn. Mononkel, die al begon twee voor een te zien en byna niet meer begreep wat er omging, viel in slaep, het zwaermoedig hoofd op tafel, den drytoot in den nek, en zynen netelachtigen reiszak onder den stoel.

Laet hem maer liggen, zei de Gendarm, hy kan met den volgenden konvooi vertrekken.

(Wordt vervolgd.)

De slaverny.

De hedendaegsche kwestie der slaverny is van belang voor vele staten. Alles stelt zich tegen de aenneming van eenen doorslaenden maetregel, zoo als de zedeleer van het evangelie hen voorschryft in weêrwil van van al de wereldlyke intresten. Groot is de onzekerheid nopens het aenstaende lot van Servië en der christenen die het ottomansche juk willen afschudden. lojiek van sommige gouvernementen en byzonder van Engeland nagaan.

De slaverny, zoo als dezelve in de vereenigde staten, is een monster in deszelfs oogen; maer het engelsche gouvernement blyft ongevoelig, als er kwestie is van de schandelyke slaverny waerin de christenen door den woesten en barbaerschen turk gedompeld worden. Het is Engeland's invloed, die, in volle XIX eeuw, eenen staet van zaken voort doet duren, tegen welken het christene Europa, gedurende verscheidene eeuwen, opgestaan en gekoaliseerd is. Vandieg nog hangt den Siatu quo van het protestantsch Engeland af. Wanneer zal het de christenen in die heidensche streken hunne vryheid laten terugwinnen.

Vershillige tydingen.

M. X., gryzaerd van zes-en-negentig sterke jaren geniet nog eene yzeren gezondheid. Een zynner kleinzoon die te Arlon woont, was hem te Brussel gaan bezoeken en complimenteerde hem dat hy nog in zoo goeden en vluggen staet was.

Gy zult nog tot honderd jaer leven, grootvader.

Hola, Baptiste, schreeuwde de gryzaerd, werpt my dien stommerik daer eens aen de deur, die veertig uren gemaekt heeft om my komen te zeggen dat ik maer vier jaer meer te leven heb.

Vrydag namiddag heeft er eene yselyke misdaed de gemeente Oostnieuwkerke in verslagenheid gebracht. Zichier wat wy diesaengaende komen te vernemen.

De genaemde Pieter Poelaert, sedert een driel maenden getrouwd, woode met zyne vrouw ten huize van zynen schoonvader, waer er, volgens men vertelt, al verscheidene keeren geschillen waren ontstaan omdat dit huwelyk gelykelyk tegen het gedacht van den vader was gebend. T geschilditmael ontstaan was nopens de menagie-goederen die de aengetrooude zoon wilde overnemen om voortaan alleen te wonen, dewyl het anderszins niet meer kon gaan. De vader zwingelde in een aenpalend kot en van in huis, waer de roon was, riep men elkander nu dit en dan wat anders tegen; onder andere werd den aengetrooude gezegd dat hy niets in het menagie had, ofschoon hy, by zyn huwelyk, eene zekere som geld had gegeven om pachten en verachterde schulden te betalen; dit gaf aenleiding tot nog meer hevige woordenwisselingen. waerna men tot daden overging welke op de bloedigste en gruwelykste wyze eindigden. Den schoonzoon eerst met eenen zwingel gewapend, dien hy in 't kot vond, bragt Soenen eerst verscheidene slagen toe doch in zyne woede greep hy den hekel en sloeg en trok met dit veeselyk wapen, dat de ongelukkige Soenen seffens aen geen mensch meer gelek en geheele stukken vleesch hem van het lyf hingen. Op de noodklagten kwam de vrouw toegelopen en haer tusschen den moordenaar en haeren vader werpande, wierd zy ook op eene deerlyke wyze verknikt en tot in den mestput geschopt, dat men in het eerst voor haer leven vreesde, maer zoo wy komen te vernemen, reeds op betere zyde is. Nadat de woede die aen razerny gelek, gestild was, en dat er in zyn slagtoffers nog leven was, is hy zelfs naar de plaets geloopt om hulp van priester en geneesheer in te roepen. Vervolgens is hy weder naar huis gekeerd, en na eens zyne vrouw die te bed lag, een vaerwel gezegd te hebben, is hy zich zelf naar Yper in de handen van het geregt gaan stellen. Eenige oogenblikken nadien is de vader bezweken.

Zaterdag heeft het parket van Yper ter plaets geweest om onderzoek nopens die afschuwelyke misdaed te doen. Jan Soenen is zondag morgend begraven geworden.

In de provincie Luik rigten de wilde zwynen veel schade op de velden aen. Er zyn velden van arme landbouwers, die geheel verwoest zyn: vele pachters hebben hun graen des nachts moeten doen bewaken; anderen hebben er koorden rond gespannen met yzere potten en andere gerucht-makende voorwerpen, om de wilde zwynen af te schrikken.

Zy die nooit een veld gezien hebben, verwoest door eene beude wilde zwynen, kunnen zich moeijelyk een gedacht maken van de groote schade die deze dieren aenrigten: het wild zwyn legt het graen plat om er de airen van te eten; voor tien airen die het eet legt het er honderde plat, insgelijks voor de aerdappelen; het dier wroet 20 à 30 truiken uit om er eenige te eten; waer dieren

een uer geweest zyn, kan men 's morgens een mand aerdappelen oprapen.

In vele plaetsen ligt men op loer, maer er is nog geen dier schadelyke viervoeters geveld.

Wy lezen in den Echo Belge:

Acht generaels verscheidene kolonels en honderd officiers van allen graed staen op de lyst van pensioen, welke op 't einde des jaers zullen vastgesteld worden.

Wy zien niet welk voordeel er kan bestaen in op den Staet van jaer tot jaer meer lasten te doen drukken, terwyl die vermeerdering van die geldverslinding altyd siecht onthaeld wordt, zelfs door degenen aen wie het pensioen wordt opgedrongen.

Een aanslag op de zeden is dezer dagen gepleegd door eenen 70jarigen gryzaerd van Euges op een negenjarig meisje van eene achtbare familie van Paturages. De ellendige om zyn wanddaed te volbrengen, had het omnoozele kind in zyne woning gelokt met middel van suikergebak. Het geregt is met de zaak begonnen.

Een soldaet by het depot van het 12e linie-regement te Dendermonde in garnizoen, ging donderdag namiddag voor zynen serjant majoor die voornemens was te gaen visschen, wormen (teken) zoeken. Toen hy eenige maen met de spade in den grond gesteken had, ontdekte hy een zakdoek en hem ontgravende verkeerde hy in de meening dat denzelven medailjes van St-Hubert inheid. In de kamer van den serjant majoor aengekomen, aen wien hy zynen vond mededeelde, herkende men in de zoo gezegde medailjen goudstukken van 20, 10 en 5 franken, voor eene waarde van 110 fr.

ITALIE.

Redoering van Garibaldi te Marsala.

Het is geen tyd meer den vreemdeling op den italiaenschen grond en de slaverny van een gedeelte onzer broeders te duiden. Italie mag die schande niet meer duiden. Die schande moet binnen eenige dagen ophouden. Ja, Rome is aen ons.

Verscheidene stemmen onder het volk: « Het is aen ons. » « Ja, Rome of den dood. »

Verscheidene stemmen: « Rome of den dood. »

« Ut Marsala is de vryheids-kreet opgestegen. Dat er thans de kreet Rome of den dood uit opstyg! En die kreet zal niet alleen in het schier-citad weerklinken, hy zal door gansch Europa weergalmen, overal waer de naam der vryheid niet is ontheilgd geworden. Rome hoort ons toe! Rome of den dood!

Dit woord zal meer gewigt hebben in de schaal der diplomatie, dan alle mogelyke smeekingen. Wy zyn het smeeken moede geworden. Geene smeekingen meer! Dat Napoleon eens voor goed wete dat Rome en Venetie aen ons, dat de broeders van Rome en Venetie onze broeders zyn. Wy zyn het fransche volk erkente ykheid verschuldigd. Ja, het fransche volk is met ons, het is onze broeder. Napoleon... heeft in 1859 den oorlog voor Italie niet gevoerd. Wy hebben hem Aizza en Savoye gegeven; en hy wil nog wat anders hebben, dat weet ik. Hy heeft gewerkt om zyne familie te verheffen. Hy had eenen prins voor Rome en een andere voor Napels gereed, en zou vervolgens, dit weet ik... Dat Napoleon Rome verlate en Rome's aen ons. Ik ben gelukkig my heden in uw midden te bevinden, wien vriend ik niet regt ben. Vaerwel!

Mexico.

De depechen uit Vera-Cruz outvangen melden dat de fransche troepen sedert den 14 juny twee gevechten aen de Mexikanen hebben geleverd en hen teruggeslagen.

Den 12 juny had generael Zaragoza eenen brief aen generael de Lorencez gezonden, waerin hy hem aennaemde te kapituleeren om uit den moeijelyken toestand te geraken, waerin hy zich bevond; de fransche generael verwerp dit voorstel. Des anderendaegs vernam hy dat de vyand op het stadje Ingenio rukte, gelegen op vier kilometers afstand van Orizaba, alwaer zich de voorhoede van het fransche leger bevond.

Des avonds zond generael de Lorencez eene kompagnie van het 69e linie naar Ingenio. De officier-bevelhebber verdeelde zyne troepen in twee deelen, en kwam 's nachts op de plaets zynen bestemming. Hy beklom onmiddelyk de hooge stelling welke de Mexikanen besaegen, en bragt hun aenzienlyke verliezen toe. Weshaest werd hy door het overige der kompagnie ondersteund, en na een gevecht dat tot den dag duerde, trokken de Mexikanen achteruit, vier stukken kanon en een aanzienlyk materieel in de handen der Franschen achterlatende. Hy had 120 doelen en 133 gekwetsten. De Franschen hadden 23 man buiten gevecht. De kapitein is onder het getal der gekwetsten.

Des anderendaegs naderden 5000 Mexikanen met 20 kavous Ingenio; zy werden door de Franschen aengetast en na een gevecht van 3 uren trokken de Mexikanen terug een groot getal dooden en gekwetsten achterlatende. In dit tweede

gevecht kommandeerde generael Zaragoza zyne troepen in persoon.

Amerika.

New-York 21 July. Het gerucht loopt dat de zuiderlyken tot ongeveer 10 mylen in de rigting van Richmond zyn teruggetrokken.

Men verzekert dat de Belier, een gebind vaertuig der zuiderlyken, eene groote vernieling onder de noorderlyke vloot te Vicksburg, in den Mississipi heeft aengerigt.

Polen.

Warschau, 22 July. Nog nooit sedert den staet van beleg zyn er zoovele aenhoudingen gedaen dan thans. Zichier er een bewys van: van 1 January tot 20 July zyn 14,858 persoonen voor politieke misdryven aengehouden. Den 15 July werden er 173 persoonen aengehouden; den 16, 158; den 17, 158, enz. Wanneer men de gryzaerds, zieken niet meerekent, dan mag men zeggen dat het zesde gedeelte der bevolking van Warschau zich om politieke redenen in de gewangenissen bevindt.

Er is nogmaels een slagtoffer van een nieuwen aanslag. Kolonel Miaskowski, voorzitter van den krygsraad, die de officieren heeft ter dood veroordeeld, welke onlangs te Modlia gefusilleerd werden, is op den 18 July door eenen onbekende vermoord.

Rapport over de werken der Conferentie van St-Vincentius à Paulo van Wellen.

De geest van zelfopoffering, welken eenige van onze Confraters in zekere omstandigheden hebben doen blyken, verdient hier ook eene byzondere melding. By het einde van voorleden zomer vrtroonde zich alhier de typhus in een arm huiskens. Veldra rukte hy een jongke van elf jaren weg, en wierp twee dochters en het andere jongke op het ziekbed neer. De dry zieken lagen in eene kamer, gelyk byna alle de kamers der arme klas zyn: laeg, weinig verlicht en zeer beknoppen. Zy werden opgepast door hunne allerarmste ouders; vreemden en geburen gingen daer niet meer zien: zy vlugten zelfs de aenadering van het huis, uit vrees voor de besmetting. De dood rukte twee der zieken weg en bedreigde de derde, eene dochter. De moeder viel endelyk onder den laest der droefheid en der ongemakken van de zelfde kwaal aengerand. De overgeblevene dochter vertrok nog uit deze wereld. Wie bezocht zulke familie in hare kneelende bedruktheid? Niemand meer, mynheeren, dan de leden der Societiet, die wy hier bedoelen. Giften en aelmosenen werden hun nog al gezonden, maer de Conferentie heeft toch gelyk te denken is, het hare niet vergeten by te dragen. Dat God hunne deugd beloone en hen zegene: en wy allen, bemide medebroeders, volgen wy hunnen yveren in hunne zelfopoffering na. Behalve onze liefde voor den maeste en voor onze Conferentie moet de leerzaamheid, het goed gedrag en het vertrouwen der armen in ons gezelschap, die deugd in ons opwekken en versterken.

Eene enkele familie heeft onzen raed, dit jaer, weeren te volgen. Wy hopen dat zy welhaest tot ons zal weerkomen: wy zyn steeds bereid dat verdoelde schaep met liefde te ontvangen.

Aldus vout zch nog eens bewaerheid wat wy vroeger zeden: eene Conferentie brengt in eene parochie, de ware verbroedering der twee standen van de samenleving te wege.

Onze hulp heeft zich uitgestrekt over vier-enderdertig families: vier derzeive zyn voortdurend, de andere tydelijk geholpen. Onder de eerste, bevindt zich een huizegen, bestaende uit eenen enkelten persoon. Het is eene oude weduwe van by de negentig jaren, alteen woonende en van iedereen, behalve van u, mynheeren, verlate. Zy heeft ons eene tamelyk groote som gekost.

Eene tweede bestaet uit eene oude weduwe, sinds langen tyd op haer ziekbed vastgenageld; hare dochter met vier of vyf zwakke kinderen en dezer man. Zy bezitten niets dan de kleine dagruer van dezen laeste.

De derde is zamegeniclyc uit eene weduwe met hare dry jonge kinderen. De moeder gaet op uagruer werken; maer, wat kunnen dertig centiemens daegs helpen aen het onderhouden van vier persoonen? Dank aen u, mynheeren, hebben die kinderks kunnen naar school en catechismus gaen, en zyn zy niet verpligt geweest te bedelen of honger te lyden.

Endelyk de vierde had byna twee jaren lang veel geleden; eers voor ziekte der vrouw, die nog s'zond is geworden; en vervolgens door ziekte van den man, eenigen kostwinner der familie, die, na eene langdurige kwyning, zyn bedrukt gezin in den nood verlate heeft en naar eenen beteren wereld vertrokken is.

De byzonderste titels der armen ter bekoming van onzen onderstand zyn: 1° beladen te zyn met oude of zieke leden of met te veel kinderen; 2° kinderen te hebben, welke moesten naar school en kerk gaen, en om kleedingswilt en zouden moeten uithygen; 3° hunne godsdienstige pligten niet te kunnen vervullen by gebrek aen kleederen.

Met onze hulp onverpoost aen te bieden in de huizen die oude menschen, zieken of te veel kinderen bezitten, bekampen wy, in haer begin, de moedeloosheid der gezonde leden; wy onderhouden in hen eenen heilzamen yver om zich zelve mede te helpen, wy beletten dat hunne kinderen zich gewonnen aen bedelen of zonder onderwys langs de straten te loopen.

Met milddadig te kleeden, de kinderen welke, ten dien pryze, willen ter school gaen, bestyden wy de overschilligheid der ouders voor het onder-

wys en de opvoeding hunner kinderen.

Met kleederen te verschaffen aen degenen die zonder deze aelmoes zich zouden onthouden van hunne godsdienstige pligten, onderhouden wy in hen eenen heilzamen yver voor het nakomen der voorschriften van onzen heiligen godsdienst.

Ter bestyding der kosten, welke onze liefde werken veroorzaekt hebben, hebben wy ons beendiend:

1° Van het lotingslot van 1861 zynde fr.	54,37
2° Van de bylagen der zes eereleden.	36,00
3° Van den offer, in de kerk, na het sermooen van liefdadigheid van den 21 July 1861.	40,50
4° Van de goedwillige giften van 3 byzondere.	199,00
5° Van den offer in onze zittingen.	241,15
Samen	581,02

Hieraf is betaeld in de winkels alhier voor brood en specereijen.

Voor het drukken, afhalen en verzenden van 't rapport over 1861.	5,36
Voor keersen, orgel, zang, enz. by den dienst van H. Briens.	9,50
Aen het bulletin des genootschaps.	5,25
Aen verscheidene giften in geld en geneesmiddels.	16,44
Aen nieuwe stoffen voor kleederen.	262,80
Aen bier voor de armen.	19,41
Samen	568,41

Blyft ons nog frs. 12,61

Burgerlyken stand der stad Sint-Truiden.

Aengiften van den 26 July tot den 2 augus. 1862, GEBORTENS.

Mannelyk 2 — Vrouwelyk 2.

HUWELYKEN.

Vandenborne, Lambertus met Maricas, Anna, Pepeleers, Petrus met Preemen, Maria-Agnes Baré, Nic-Auguste, met Philips, Maria-Jos.

OVERLYDENEN.

Berebroeckx, Maria-Catharina echtgenoot van Joannes-Nicolaus Gobba (Thiensche poort.) Budaens, Joanna-Elisabeth, oud 43 jaren, jongedochter. (Hospitaal.) Een kind van 2 maenden.

ST-TRUIDEN. — 30 July.

Tarwe de 100 fr. 32-32. Koren 25-00. Haver 21-00. Garst 22-34.

TONGEREN. — 31 July.

Tarwe 103 kilo fr. 23-00. Koren 94 kilo fr. 23-00. Haver, 75 kilo 13-00. Garst 95 kilo 20-00. Aerdap. de 100 kil 6-00.

HASSELT. — 29 July.

Tarwe de 100 kilo fr. 32-30. Koren id. fr. 26-00. Gerst id. fr. 20-00. Haver id. fr. 19-70. Aerdappelen id. fr. 7-50. Genever den liter 84 centiemens. Boter den kilo fr. 2-10.

DIEST. — 30 July.

Tarwe den heet. fr. 26,95. Koren id. fr. 17,85. Zomer-gerst id. fr. 15,30. Winter-gerst id. fr. 15,30. Haver id. fr. 9,90. Aerdappelen den zak. fr. 4-30 tot 0-00. Boekweit id. 00,00.

BRUSTHEM-KERMIS.

Op zondag 10 Augustus zyn er vette ganzen af te kegelen en met de kraei te schieten by Petrus NEVEN, herbergier, te Brusthem.

LEFÈVRE-CONINKX,

Negt. aen de Hasseltsehe-poort, heeft de eer het publiek kenbaer te maken dat hy komt te ontvangen een schoon assortement artikels voor naeisters, kleermakers alsook alle specialiteiten voor schoenmakers; alles komende uit de eerste fabrieken van het land en van den vreemde.

Hy verhoopt door de goede kwaliteit zynen koopwaren en de gematigheid zynen pryzen het vertrouwen van het publiek te krygen.

Vermindering by de naeisters en kleermakers.

Men kan er ook verkrygen STEEN-OLIE, 1ste kwaliteit, alsook de vermaerde JUPES-CAGES Thomson, gebreve-teerd, Londen.

ALBUMS

Te bekomen in den boekwinkel van dit blad allerschoonste Albums en kantebeeldkens, alsook vlaemsche en fransche kerkboeken, van alle kwaliteiten, door den H. Alphontius, Bossuet, enz.

Alles aen de voordeeligste pryzen.

PRYS-KEGELING,

by J. PHILIPS, te St-Pieter, op eenen geldprys, te beginnen opzondag 3 augustus, en eindigende op den eersten zondag van September.

PUBLIEKE VERKOOP

van een welgelegen

COMMERCIE-HUIS.

Maendag den vierden augustus 1862, om 3 uren na middag, ten herberge genaemd de Steer, gestaen te St-Truiden op den grooten merkt, zal Mejufvrouw weduwe Trudo Garmeyns benefens hare twee zonen door den Notaris COEVANS, publiek, ten meestbiedend en met gemak van betaling verkoopen: Een huis en aenhang gestaen in deze stad in de steenstraet, reengenoten van voren de straet, aen eene zyde den heer Schouberechts en aen de andere zyde sienr Kleinen. Aen te slaen tegen half meert 1863.

AVIS AUX AMATEURS.

Récompense à l'Exposition de Londres décernée à M. d'Elpier, Charles, pour son nouveau froment roux, dit

BLE GEANT.

35 à 40 hectolitres à l'hectare, à céder pour semences à 1 fr. le kilo.

S'adresser au sieur J. Bessemans, au château de Mielen, sous St-Trond.

PHOTOGRAPHIE

H. Blanckart photographe à l'honneur de prévenir le public qu'il quittera cette ville au premier Septembre; les personnes qui désireraient leur portrait sont priées de venir poser. Grande remise aux élèves des différents établissements de la ville.

BERIGT.

Tegen kermis-St-Truiden aenstaende zal Vanderkerken wouende in den Raem, Zoutstraet, eene koei van een kalfslagten en het vleesch ervan aen de burgers aen verminderde pryzen verkoopen.

Eene jufvrouw verlangt als winkel-dochter geplaatst te worden.

Zich te bevragen ten bureele van het blad.

OPENBARE

AENBESTEDING.

GEEMEENTE PAEL.

Op Woensdag 6 augustus 1862, ten 4 uren namiddag, zal er op het gemeentehuis te Pael, tot de aenbesteding, in twee loten, van den handarbeid van het Metselwerk en van het Timmerwerk, noozakelyk tot het opbouwen eener nieuwe Kerk overgegeen worden.

De plannen, cahier van lasten en voorwaarden, opgemaakt door den heer Jaminé, onderbouwmeester der provincie, zyn ter inzage der liefhebbers by den heer F. Theunis, ontvaanger der kerkfabryk, berustende.

A VENDRE

Beau et jeune Chien de Chasse très-bien dressé S'adresser au bureau de la feuille.

AVIS AUX OISELEURS.

A vendre une très-belle paire de Filets neufs au prix de 35 francs. Occasion unique.

S'adresser au bureau de la feuille.

GEEMEENTE HAELEN.

Het gemeente bestuur van Haelen maekt bekend dat op DYNGSDAG, 5 Augustus aenstaende, de gewoonlyke Jaermerkt van Vee, enz., zal plaets hebben.

HOEDEN-MAGAZYN.

H. VANDERBRUGGEN, achter de groote kerk, Ridderstraet, 62, maekt het geëerd publiek bekend, dat er by hem te bekomen zyn allerschoonste manshoeden, gekleede en allerlei soorten van fantasie hoeden en pastoors-hoeden. Alles naer den laesten smaak en aen de voordeeligste pryzen.

Alsook IMPERMEABELE MANTELS van 15 tot 50 fr. Het magazyn is voor het publiek open om de waren te beziggen.

BERIGT.

Het publiek wordt verwittigt dat volgens vounis door de regtbank van Hasselt den 2 July 1862 uitgesproken en den 19 der zelve maand aen Jacobus Nys beteckend, deze, de Bleekery aen de heeren VAN HEER toebehoorende moet verlaten. — Maer dat niet tegenstaende het blyken zal voortgezet worden tot verdere verhuring mits 25 centimen de mand te rekenen van aenstaende maendag 25 July.

TE BEKOMEN BY

SCHEVENELS-VANWEST,

Pompmaeker, Diestersche-straet, N° 62, tegen de Abdy, allerhande soorten van ligt en grof yzer voor smeden en landbouwers, yzeren assen, zwoedscha yzeren schuppen, yzer in platen en in baren, alle soorten van nagels, kettingen, sloten, schroeven, zigten, zeyms, yzeren draed, loornen en ketels; verders alle keukengerief en al de gereedschappen voor hoefsmeden, slot- en stovenmakers, schrynwerkers, timmerlieden, rademakers, enz., enz., en eene menigte voorwerpen met den artikel in betrek staende.

Alles aen eenen prys buiten alle konkurentie. Opkoop en voordeelige verwisseling van alle oud yzer, tin, koper en lood.

AVIS.

J. NEYS, blanchisseur, et G. VANLAER, élève de l'école de teinture de Paris, breveté de S. M. Le Roi des Belges, ont l'honneur d'informer le public qu'ils viennent de monter un

ATELIER

DE TEINTURE, DE DÉGRAISSAGE ET DE LAVAGE A NEUF,

Rue de Vaches, 820, à Saint-Trond.

Teinture et dégraissage de châles, cachemires, crêpe de Chine et autres, rubans, plumes, feutres, paletots, pantalons, gilets, robes, etc.

Teinture de tapis en deux couleurs, impression sur soie et laine.

Moirage et apprêt de soieries, etc.

Le tout à des prix très-modérés.

UIT TER HAND

TE HUREN

Eene GRAEN-WATFRMOLEN met dry koppelen steenen, op de rivier de Gheete, tegen den steenweg van Diest op Hasselt, voor den 3 October 1862, toebehoorende aen den Heer Vandenhove, ondervoorzitter by de regtbank te Leuven, alwaer de liefhebbers zich kunnen presentereen, of op zyn buitengoed te Herck-de-Stad.

TE HUREN tegen Half-Meert aenstaende het

COMMERCIE-HUIS,

genaemd de GULDEN VISCH, op de Ridderstraet.

Zich te verwoegen voor de conditien by den eigenaer, 694, Hamelstraet.

FEU D'ARTIFICE.

MARTIN MICHAÏTZ, GRAND'PLACE

N. 3, Saint-Trond.

Se charge de la livraison de tout ce qui concerne un Feu d'Artifice, le tout à des prix raisonnables.

En s'adressant à lui huit jours d'avance, on peut être sûr d'avoir de pieces faites par un homme qui comprend son métier.

GROOTE VERMINDERING VAN PRYS

J. Messens, op de Hoogbrug, St-Truiden,

ALLERBESTE DROOG SPEK AEN 64 Centiemen DEN 1.20 DEN KILO.

Al wie ene zekere hoeveelheid zal nemen, zal nog eene groote vermindering in prys bekomen.

AEN DE ZIEKEN. — Het middel vinden, om gedurende verscheidene dagen, verscheidene weken en des noods zelfs verscheidene maanden te doen purgeren, zonder de zieken te verzwakken of het verteeringswerk te hinderen, dit is het vraagstuk, dat door doctor DEHAUT is gesteld en opgelost.

In tegenstrydigheid met de andere purgeermiddelen, werken de Dehaut-pillen alleen goed, wanneer zy genomen worden met goede spyzen en versterkende dranken (zoals thee, koffy, wyn, goed bier, goeden bouillon). Om met deze pillen te purgeren, kiest ieder een het uer en den maaltyd, die hem het best passen volgens, zyne kracht, zynen eetlust of zyne bezigheden. Daer de vermoeijenis, veroorzaekt door de purgatie, geheel en al vergoed wordt door de goede voeding, besluit men gemaklyk te herhalen, telkens dat zulks voor de gezondheid noodzakelyk is.

Men ziet dadelyk, dat de purgatie, aldus gebruikt, een geneesmiddel van buitengewoone kracht wordt tegen eene menigte ziekten, welke men met zeldzame en afgebrokene geneesmiddels niet kan doen verdwyuen.

Het steisel van doctor Dehaut is met helderheid en omstandigheid uiteengezet in zynen Manuel de la médication purgative, een boek in-8° van 268 bladzijden. Dit boek is vooral geschreven voor de lieden des groote wereld en voor de min geleerde menschen. Eenieder kan gemaklyk de uitleggingen verstaan, over de wyze, waerop de ziekten ontstaan en over het gebruik van het purgeermiddel in geval het noodig is. Het boek behelst ook de opgave van niet-purgende middels, waer van de schryver met goed gevolg een dagelysch gebruik maekt. Dit kostbaer boek, 't welk in de handen zou moeten zyn van al degenen die de weerde van de gezondheid kennen, is by de boekhandelaers te krygen ten pryze van EEN FRANK, maer de apothekers welke de Dehaut-pillen in depot hebben, zyn gemagtigd kosteloos exemplaren af te leveren aen de personen die het geneesmiddel gebruiken.

Depot te St-Truiden by M. POLUS, Apotheker, Ridderstraet.

LETTERKUNDIG

BERIGT.

Daer wy op aendringen van vele ons toegeneene personen onzen onderhavigen feuilleton « DE ZOT » in een boekdeel gaen uitgeven, is de prys vastgesteld: Voor de intekenaers, fr. 1.25. Voor de nietintekenaers, fr. 1.50 eerstdaegs te bekomen in onzen winkel.

ANGLO-BITTER.

waervan er maer een Depot is in Belgie, te weten by

HUBERT VANWEST,

GROOTE MERKT, N° 2, TE SINT-TRUIDEN.

Het ANGLO-BITTER, die zoo smakelyk likeur, is ook heden algemeen bekend voor hare verscheidene genezende hoedanigheden. Zy vereenigt ons het aangename met het nuttige. Regelmatig genomen des voormiddags of 's avonds voor het slapen gaen, helpt zy de digestie, zuivert zy het bloed en stilt de zenuwen. Het Anglo-Bitter is daerentoven een uitnemend bewaringsmiddel tegen het beslag of de geraektheid, tegen alle zwaerlyghheid, lichaemsverstrooping, opstopping der lever, wormen, zuer en ander ongemak in de maeg en ingewanden. Betzeive bevecht de zinkingen op de borst, het koliek en ook de steenziekten of amdejen. Maer het kan niet genoeg geprezen worden als

AVIS IMPORTANT.

J. PETERS, FILS ET Cie.

artiste mécanicien, entrepreneur de Puits artésiens.

à l'honneur d'informer le public qu'il vient de s'établir en la dite qualité comme successeur de son père F. PETERS, Marché au bois N° 751, St-Trond.

Il se charge de la PERFORATION de Puits artésiens, de fournir de l'eau à toutes sortes de pompes et aux grands puits.

Il est pourvu d'un grand nombre de certifications, constatant le succès et les avantages des beaux et nombreux puits artésiens qu'il a faits partout, et parmi lesquels il s'en trouve qui donnent 3000 litres d'eau par minute et dont le jet s'élève à 20 pieds au-dessus du sol.

Il se charge aussi de la recherche de toutes sortes de matières minérales, de conduits d'eau artificielle et du dessin des plans pour tout ce qui concerne son métier, ainsi que du rétablissement des puits qui par suite de mauvaise exécution ont cessé de fournir de l'eau.

Ses instruments sont des plus propres et des plus aptes à percer toutes sortes de pierres et à surmonter tous les obstacles.

Il perfore des puits de toutes les profondeurs.

Le tout au plus bas prix.

Il demande de suite un ou deux bons ouvriers, versés dans le métier, contre bon salaire.

BERIGT

M. THOMAS-VANDENRHYN, maekt het geëerd publiek bekend dat by zyne wooning uit de Brusthemstraet in de Zoutstraet overgebragt heeft, nefens den heer Laermans, huidevetter, en dat hy zynen handel in STOPPEN voor Wyn- en Likeur-flesschen voortzet. Hy beveelt zich in de gunst van eenieder.

UIT TER HAND TE KOOP:

By Louis EGGEN, op den Houtmerkt, te St-Truiden, een hectaer allerbeste Aerdappelen in twee perceelen.

VERTREK-UREN VAN DEN

YZEREN WEG.

St-Truiden naer BRUSSEL, LUIK, ANTWERPEN en GENT.

's morgens 8 uren 15 minuten.
Na middag 1 19 (Exp-trein)
's avonds 8 60

St-Truiden naer HASSELT, MAESTRICHT en AKEN.

's morgens 9 uren 34 minuten.
Na middag 3 57 (Vitesse)
's avonds 7 55

Postagendienst

Van St-Truiden naer Tongeren: 's morgens om 9 ure en namiddag om 8 ure.

TE BEKOMEN BY DENZELVEN:

alle soorten van Wynen, Likeuren en Cigaien, Lambic-Mousseux, Leuensch Bier, Champagne der huizen Scohyers-Dorlodot en Couvert.